

Beste belangstellenden en deelnemers van de Green Deal Groene Daken,

De **Green Deal Groene Daken** beoogt landelijke stimulering van groene daken. Stakeholders die baat hebben bij meer groene daken zoals gemeentes, waterschappen, verzekeraars, marktpartijen en kennisinstellingen ontwikkelen samen een nieuw maatschappelijk verdienmodel. En ze kijken samen met de rijksoverheid naar het benutten van kansen en het wegnemen van knelpunten. Het plan van aanpak en de eerdere nieuwsflitsen vindt u op www.amborcreatie.nl/GD_GroeneDaken/ en op de website van initiatiefnemer Leven op Daken (www.levenopdaken.nl).

Deze **zesde nieuwsflits** beschrijft de afronding van fase I in de afsluitende sessie van 3 december. Fase I richtte zich op het ontwikkelen van verdienconcepten en de inventarisatie van kansen & knelpunten voor landelijke opschaling van begroeide daken.

Dakexpeditie

Deze keer waren we op bezoek in Rotterdam, de stad die werkt aan het slim combineren van [functies](#) op daken. Groene daken voor biodiversiteit, gele daken wekken energie op, rode daken vormen een ontmoetingsplaats en blauwe daken houden water vast. We hoorden over de dak-ontwikkelingen in van de [Dakakker](#): het ontstaan en welke rol het heeft in educatie (scholen maken mezenbollen en bijenhôtels). Naast een verdienmodel wordt gewerkt aan een verdeelmodel en een beheermodel. Bij het [Hofbogen tracé](#) blijkt horeca blijkt als launching customer te werken voor groene daken. Via het terras hebben ze een commerciële meerwaarde. En we maakten een groepsfoto op het oudste groene dak in Rotterdam namelijk op het [Groothandelsgebouw](#).

Vijf verdienconcepten

In de bijeenkomst werkten we verder aan de vijf verdien-concepten die in de vorige nieuwsflits zijn beschreven vanuit het voordeel van groene daken voor waterbuffering, en vanuit het versterken van biodiversiteit op een locatie. We geven hieronder een korte samenvatting en enkele aanvullingen.

A. Differentiatie belastingen (Rioolheffing, waterschapsbelasting, OZB, leges)

Essentie: Partijen met een groen dak zorgen voor baten op het gebied van hemelwater(berging) en/of ecosysteemversterking. Zij worden beloond via een korting op gebouwgerelateerde belastingen. Op die manier verdienen zij samen met lokale overheden aan de voordelen.

Update: De juridische ruimte is er voor rioolheffing, blijkt uit praktijk in ook in [Haaksbergen](#). Via het [Impactproject DPRA](#) over Differentiatie belastingen voor klimaatadaptieve gebouwen werkt de werkgroep aan de juridische en financiële aspecten van differentiatie. Nieuw is de mogelijkheid om te stimuleren via het schrappen van leges op groene plannen, een primeur bij Green Deal deelnemer [Enschede](#).

B. Waterschade preventie en verzekeren

Essentie: Partijen met een groen dak zorgen voor baten op het gebied van hemelwater(berging) en/of ecosysteemversterking. Zij kunnen beloofd worden via een korting op gebouwgerelateerde verzekeringen. Op die manier verdienen particulieren samen met verzekeraars aan de voordelen. Gemeenten zijn verzekerd voor aansprakelijkheid. Verzekeraars kunnen via deze relatie gemeenten aanspreken op hun klimaatadaptatiebeleid.

Update: Werken aan Big Data om bewustzijn rond toenemende schade bij klimaatverandering te vergroten, en schadeafwikkeling te bespoedigen. Komende periode onderzoek doen naar scenario's: wat betekent waterschade voor maatschappelijke (vermeende) kosten/baten, en deze koppelen aan MKBA (maatschappelijk en commercieel).

C. Gebouwlables (BREEAM en GPR)

Essentie: Waarde voor water en biodiversiteit aantoonbaar maken in gebouwlables. Samen van knelpunt naar kans (van onvoldoende punten voor water en biodiversiteitswaarde van groene daken naar voldoende punten).

Update: Naast *Het biodiverse dak binnen BREEAM* en *Het groenblauwe dak en BREEAM* is er nu ook *Biodiversiteit middels biodivers dak met waterbuffering binnen GPR*. De werkgroep werkt aan betere waardering van waterberging en biodiversiteit op daken in gebouwlables. Daarnaast samenwerking met de ontwikkeling van het Groen-Blauw waterlabel dat Nelen & Schuurmans met Amsterdam Rainproof en een aantal gemeenten ontwikkelt voor gebouwen.

D. Ecosysteemherstel

Essentie: Kansen voor groene daken in kaart brengen, daken bundelen voor gebiedsgerichte aanpak en aantrekkelijk maken voor projectontwikkelaars en grotere investeerders. Zodoende een nieuwe markt in kaart brengen en in beweging brengen.

Update: Duidelijke koers van compensatie naar denken in herstel van ecosystemen. En integratie van twee huidige schijnbare tegenpolen natuur en bouw via het concept natuurinclusief bouwen. Aanhaken bij bijvoorbeeld Nul-Op-de-Meter woningen en hiervoor standaard en prefab groen dak oplossingen ontwikkelen. Bijvoorbeeld voor 50+ woningen van woningbouwcorporaties. Daarnaast onderzoek naar (standaard) oplossingen voor biodiversiteit op daken.

E. Mindset

Essentie: Bewustwording van voordelen van groene daken. Kennis hierover vergroten en verspreiden, via een onafhankelijke website met voorbeelden. Samen met projectontwikkelaars van knelpunt naar kans, van een geringe mindset naar goede mindset.

Update: Het duurzame daken platform wil de onafhankelijke website publiceren bij de [Rotterdamse dakendagen](#), juni 2016. De marketing van groene daken dient te verleiden, bijvoorbeeld met een optie om online je eigen dak samen te stellen, zie ook www.Garden2b.nl. Voor de kanskaart aansluiting zoeken bij de [AtlasNatuurlijkKapitaal](#) (ANK), met Rotterdam als pilot en [Melbourne](#) als voorbeeld.

Vervolg Green Deal

De Green Deal gaat door! Het draagvlak en enthousiasme is groot blijkt uit een enquête en tijdens de bijeenkomst zelf. De focus voor een 2 jaar durend vervolg ligt op innovatie van het product en experimenteren met de ontwikkelde verdienconcepten. Maar ook gaan we op landelijk niveau verkennen welke mogelijkheden er zijn voor het stimuleren van biodiversiteit en de klimaatadaptatieve functie van gebouwen via prestatie-wensen, bijvoorbeeld via omgevingswet en de BBL. En kijken wat er kan via gemeentelijke bepalingen, zoals de structuurvisie en het bestemmingsplan.

In de tweede helft van januari komen we er op terug via de mail met daarin het definitieve eindrapport, een uitgewerkt Plan van Aanpak voor vervolgtraject GDGD en een concept GD tekst. Hiermee kunnen partijen binnen hun organisatie polsen of en hoe ze meedoen in het vervolg. Nieuwe partijen kunnen dan ook aanhaken. De ondertekening is gepland op 14 april bij de [Innovatie Estafette](#). Als EU voorzitter zet Nederland de Urban Agenda centraal, kortom brede internationale exposure.

We kijken uit naar een vruchtbaar vervolg in 2016 en 2017, op naar meer begroeide daken als *naturebased solution* in het bouwen aan een veerkrachtige leefomgeving!

- 21 januari [Buildin'Green congres](#) door oa VHG over levend groen voor gebouwen en gebieden
- **Handreiking** inkopen multifunctionele daken en **video** over [multifunctionele daken](#) over het Andaz dak en het Orlyplein

Contact: Carleen Mesters (vraag@carleenmesters.nl), Anne-Marie Bor (a.bor@amborcreatie.nl), Erik Steegman (e.steegman@levenopdaken.nl).